

▶ 12. hafta

Mantıksal Çerçeve

- ▶ Avrupa Birliđi Komisyonu, 1992 yılında “**Proje Süreç Yönetimi**” metodunu “**Mantıksal Çerçeve**” aracına dayalı proje kurgu ve yönetimi seti olarak benimsemiştir.
- ▶ İlk uygulama rehberleri 1993 yılında yayınlanmış olan bu yöntem sürekli olarak geliştirilmektedir.

- ▶ ➤ Mantıksal Çerçeve, **proje kurgulayıcı, değerlendirici ve uygulayıcılarına**, başka türlü fark etmenin zor olacağı, projedeki eksiklik ve uyumsuzlukları hızla fark etme olanağı verir.
- ▶ ➤ Dolayısıyla proje süreç yönetimini destekleyen bir araçtır.
- ▶ ➤ Mantıksal Çerçeve, **proje süreç yönetiminin** ilk aşamasından itibaren oluşturulmalıdır.

- ▶ Mantıksal Çerçeve, bir analitik sürecin sonuçlarının nasıl sunulacağını içermektedir.
- ▶ Bununla projenin:
 - ▶ ➤ **Hedeflerini** ve bunlar arasındaki **nedensellik ilişkilerini** sistematik ve mantıksal olarak ortaya koymak,
 - ▶ ➤ Bu hedeflere erişilip erişilemeyeceğini **kontrol etmek**,
 - ▶ ➤ Projenin kapsamı dışında yer alan hangi **varsayımların başarıyı etkileyebileceğini saptamak** mümkündür.

- ▶ Mantıksal Çerçeve, projenin gerçekleştirmek istediği değişimin ve bunun yönteminin mantığını şeffaf ve belirgin bir şekilde yapılandırmaya yarayan bir yaklaşımdır.
- ▶ ➤ Projenin hazırlanması, planlanması ve izlenmesiyle ilgili tüm bilgileri “**Mantıksal Çerçeve Matrisi**”nde özetler.
- ▶ ➤ Bu matriste proje **dört düzeyde** ele alınır.

Proje Düzeyi	Tanımı	Anlamı
Genel Amaç	Projenin katkıda bulunacağı uzun vadeli amaç ve ekonomik sonuçlar.	Proje ilgili taraflar (paydaşlar) ve toplum için niçin önemlidir?
Özel Amaç(lar)	Hedef grupların proje çıktılarında sağlayacağı faydalar.	Hedef gruplar neden projeye ihtiyaç duymaktadırlar?
Beklenen Sonuçlar	Hedef grupların projeden sağlayacakları çıktılar	Proje neleri sağlamak üzere kurgulanacaktır?
Faaliyetler	Çıktıların sağlanması için proje ile ilgili nelerin yapılacağı	Proje hangi faaliyetler zinciri ile sonuca ulaşacaktır?

Düzeyler arasında mantıksal bir sıra bulunmaktadır. Faaliyetler sonuçların elde edilmesine, sonuçlar proje özel amacının bütünüyle gerçekleşmesine ve özel amaç ise genel amacın kısmen gerçekleşmesine katkıda bulunacaktır. Tüm bu düzeylerin başarı göstergeleri ve başarı göstergeleri için doğrulama kaynaklarını da birer sütun ile mantıksal çerçeve matrisinde belirtmemiz gerekmektedir.

Hedeflerin gerçekleşmesinin gerçekçi bir öngörü mantığını oluşturmak için bazı dışsal koşulların etkileri de dikkate alınacaktır. Bu dışsal koşullar projenin varsayımlarıdır ve mantıksal ereve matrisinin son sütununu oluşturur.

	Proje Müdahale Mantiğı	Objektif olarak doğrulanabilir başarı göstergeleri	Doğrulama kaynakları ve araçları	Varsayımlar / Riskler
Genel Amaç	Projenin katkıda bulunacağı daha genel kapsamdaki genel amaç nedir? (ulusal / sektörel / program)	Genel amaç ile ilgili kilit göstergeler nelerdir?	Bu göstergeler için gerekli bilgi kaynakları nelerdir?	
Özel Amaç(lar)	Genel amaca katkıda bulunmak için projenin gerçekleştireceğı özel amaç(lar) nedir? (Hedef kitle için özel faydalar)	Proje amacının başarıldığı hangi göstergelerden anlaşılacaktır?	Proje amaçlarının gerçekleştirildiğine dair göstergelerin tespiti için hangi bilgi kaynakları kullanılacaktır? (mevcut veya proje ile üretilecek olan)	Söz konusu amacın başarılabilmesi için yararlanıcının sorumluluğu dışında olan hangi faktör ve dışsal koşulların sağlanması gereklidir? Hangi riskler dikkate alınmalıdır?
Beklenen Sonuçlar	Proje amacına ulaşılabilmesi için gerekli olan sonuçlar (projenin somut ürünleri) nelerdir?	Beklenen proje sonuçlarının elde edilip edilmediğı hangi göstergelerden anlaşılacaktır?	Proje sonuçlarının elde edildiğine dair göstergelerin tespiti için hangi bilgi kaynakları kullanılacaktır?	Beklenen sonuçların zamanında elde edilebilmesi için hangi dışsal koşullar sağlanmalıdır?
Faaliyetler	Beklenen sonuçları elde etmek için uygulanacak faaliyetler (sonuçlara referansla) sırasıyla hangileridir?	Araçlar: Bu faaliyetleri uygulamak için gerekli araçlar nelerdir? Ör: personel, ekipman, eğitim, analiz, malzeme, tesis, vb.	Projedeki ilerleme hakkındaki bilgi kaynakları nelerdir? Maliyetler: Proje maliyetleri nelerdir? Nasıl sınıflandırılmıştır? (Proje bütçesi dökümünde)	Planlanan faaliyetlerin uygulanabilmesi için yararlanıcının doğrudan kontrolü dışında hangi koşulların sağlanması gerekmektedir?
			Ön koşul:	Projenin başlamasından önce hangi ön-koşulların sağlanması gerekmektedir?

Varsayım projeyi uygulayanın veya yararlanıcının kontrolü dışındaki projeyi etkileyebilecek faktörlerdir.

Mantıksal çerçeveye 9N yaklaşımı ile bakmak da mümkündür. Bu 9N soruları şunlardır:

- Proje NEDEN yapılacaktır?
- Proje NEREYE ulaşmak istiyor?
- Proje NE TÜR ürün ve hizmetler üretmek istiyor?
- Projenin sonuçlarına NASIL ulaşılacaktır?
- NE GİBİ dışsal kısıt ve riskler projenin başarısını etkileyebilir?
- Başarı göstergeleri NELER olacaktır?
- Bu göstergeler NEREDE bulunacaktır?
- NE KADAR kaynak ve bütçeye ihtiyaç var?
- Projenin başlaması için önkoşul NEDİR?

	Proje Yapısı	Başarı göstergeleri	Doğrulama kaynakları ve araçları	Varsayımlar / Riskler
Genel Amaç	Neden yapıyoruz?	Başarı göstergeleri neler?	Göstereyi nerede bulacağız?	
Özel Amaç(lar)	Nereye ulaşacağız?	Başarı göstergeleri neler?	Göstereyi nerede bulacağız?	Ne gibi kısıt ve riskler var?
Beklenen Sonuçlar	Ne tür ürünler elde edeceğiz?	Başarı göstergeleri neler?	Göstereyi nerede bulacağız?	Ne gibi kısıt ve riskler var?
Faaliyetler	Nasıl ulaşacağız?	Ne kadar kaynak gerek? Kaynaklar nelerdir?	Ne kadar bütçe gerek?	Ne gibi kısıt ve riskler var?
			Ön koşul	Ön koşul nedir?